

Bjauri mergoms wietų rupintoja.

Ant Sawento Kazimiero terpalų, namuose Gordono, Wilnijoje, žydėla Sora Refes, parengė kantorą parupinimo wietų tarnaitėms, bet kantoras tasai buvo tikt ant nukreipimo policijos akių, iš tikro Sorė per savo kantorą vedė kuo placiausiai mergų prekybą, ji pristatydavo jaunas mergas į Warszawos, Peterburgo, Odesos ir kitų miestų paleistuwystės namus. Tą darbą wienok policija susekė ir suwadiotoja jaunų merginų peteko į sudą, tikt tas nelabai skaudžiai jį suwadi: tapo ji nuspresta wos ant wieno mėnesio arešto.

Nauja bažnyčia Panewėžy.

Panewėžy stato dabar antrą katalikizką bažnyčią iš priwatizkų aukų. Bažnyčia bus mūrinė, ilgis jos 30 sieksnių, plotis 14 sieksnių; ant to surinko jau kelis tukstanczius rublių. Pabaigus naują bažnyčią, Panewėžy bus padalytas į dvi parapijas. Žemę ant pastatymo bažnyčios mės-tas duoda dykai.

Pelnas Wilniaus žemiszko banko.

Wilniaus yra parengtas žemiszkas bankas, iš kurio Lietuwa žemdarbiui turinti uke, reikalui atsitikus, gali pasiskolinti pinigų ant daug mažesnių negu pas žydus palukų. Bankas tas wienok yra lenkų bujorų rankose ir todėl jis selpia bewiek wien dwardonių, ukinų mažai iš to banko pinigų pasinaudoja. Kad wienok jis ne mažą bižnį daro, rodo geriausiai jo pelnas; teip antai, perėitą metų Wilniaus žemiszkas bankas turėjo pelno 1461230 rublių.

Naujos moterims moksloinės.

Maskolizski laikrasčiai praneša, kad apszwietimo ministerija rengiasi parengti kelias specializskas moterizskas moksloines Lietuwoj ir Lenkioj. Iki szioł apie specializskas moterims moksloines, ypacz Lietuwoj, maskolizskas randas wisai nesirupino, jeigu buwo musų tēwėnų kur tokiu moterims moksloinė, tai ji buwo ne rando parengta ir užlaikoma, tikt privatizskų žmonių, bet ir tokių ne daug buwo. Rodosi, wienaitini Lietuwoj specializskas moterims moksloinė yra parengta baronienės Budberg, Panemunėlyj; ant jos užlaikymo randas tiek prisideda, kad duoda 2000 rubl. paszelpos.

Isz Coatbridge, S. kotlijoj.

Szkotioj yra gana diktas lietuwių burelis, tikt jie isziskirstę Coatbridge yra jų daugias negu kituose aplinkiniuose miesteliuose. Darbai eina čia gana gerai; nors uždabris nedidelis, bet wisgi didesnis negu tēwėnųj Lietuwoj. Turime jau ir lietuwiszką kunigą: atkako pas mus kun. W. Warnagrysis, isz Suwalkų gub. ir pradėjo dabar lankytiesi po wisus Szkotijos krasztus, kur tikt yra kiek apsigywenusių lietuwių, iszsklausindamas welykinės iszapazinties. Pasako gražius lietuwiszkus pamokslus, kokių isz Lietuwoiszkeliawėne buwome girdęje, nors dwasizkuose dalykuose ne buwome wiewu užmirsni: pirmiaus lankė mus kunigas Lasbergis, jam iszkliawus, lankydawo mus kun. Hughes. Abuda gyweno Liverpoolyje, bet atsilankydawo ir pas mus po 2 ar 3 kartus ant metų. Dabartės turime kunigą tikrą musų wientautį, o ne swietimautį, jam labiaus gal rupės musų padėjimas.

M. Miskewyczius.

Kiek wienas teip sakō:

CASCARETS CANDY CATHARTIC yra tas stebuklingasis gydyslis uol. Nusiūnau isz dūktu, turi gardų amoką, gydo lagadai ir tikrai inkstus, kepenis, pilvą ir cwojysia wieg slusima, praealina, perswailina gydo galwos skaudėjimą, druzgę ir skaidėjimą widoj. Pirk dūktu C. C. C. anglijai, 10, 25, 50 centu. Randašai wisose aptiekose ir iszgydytųjų gramtuojos.

Antras metinis Balius.

Chicagoj, Gwardijai D. L. K. Witauto turės sawo antrą metinį balių, nedėlioj 24 d. Balandžio, 1898, Bažnytinioj salej ant Auburn av. ir 33 cziol ul. Prasidės 6 walandų wakare. Ant to užkwasiz wisus lietuwių ir lietuwaites prisirengti.

KOMITETAS.

Isz Amerikos.

Apstrikę aukso jieszkotojai.

Neseniai laikrasčiai apgarsino apie naujus surastus pie Walah Creek, Big Salmon distrikte, Alaskoj, aukso plotus, kurie dar esą turtingesni negu Klondikej arba ant Yukon upės. Daugelis aukso jieszkotojų isz Suwienytų Wieszpatiszių suwaziawo į tuos aukso plotus, atkako daug žmonių isz Skaguay, tikėdami ant naujų aukso plotų greiciaus pralobti, negu ant senų. Ir kasgi pasirodė? Aukso ant naujų plotų wisai ne buwo, žinią apie jo suradimą tyčia po laikraszių platino du matiniškai, kurie gerą pelną nuo suwaziawo aių sau rinko už iszmatawimą claimsų (wietų aukso kasimo). Suwaziawusiems žmonėms nieks daugias neliko, kaip apiešti wietas, kuriose nėra ką weikti. Paleidę melagingas žinias matiniškai, žinoma, nelaukė, bet surinkę diktai pinigų nuo aukso jieszkotojų, isz čia iszieszino.

Baisi eksplozija.

Bellaire, Oh. Netoli Muningtono kerosino kastynių, prie Whetstone Creek esanti nitroglicerinos krautuwė iszlėkė į padanges. Du darbininkai likosi prie to su wisu sudraskyti, trečiasis mirtinai sužeistas. Abudu užmūstieji atgabeno prie krautuwės nitroglicerina, kurią norėjo isz wežimo į krautuwę pernešti; tasyk atsitiko baisi eksplozija widiury krautuwės. Wisą trioba, abudu darbininkai, arkliai, wežimai likosi iszmoteliu sudraskyti; nuo eksplozijos užsidėgė net netoli esanti giria, ugnies iki szioł neužgesino. Sužeistasis darbininkas dirbo apie pusantro szimto žingsnių nuo eksplozijos wietos. Sugriuwio arba tapo pagadytų ir daug aplinkinių triobų.

Notaimas ant geležinkelio.

Ottumwa, Ia. Ant Rock Island geležinkelio, netoli Libertyville, susimuszė wietinis geležinkelio trukas su taworiniu. Prie to trys geležinkelio tarnai likosi užmūsti. Wisi užmūstieji buwo ant taworinio trukio; tarnai wietinio trukio iszsigelbėjo tuom, kad jie į laiką nuo trukio spėjo nuszkoti. Kelias isz dalies likosi teipogi pagadytas ir kol jo ne sutaisys, trukiai toj wietoj ne bėgioja.

St. Louis, Mo. Netoli Bourbon, Mo., susimuszė du taworiniai trukiai St. Louis ir San Francisco geležinkelio, bėganti ant wienų szėnių į prieszingas puses. Susimuszimas buwo teip smarkus, kad 9 taworais prikrauti wagonai su wisu susidaužė; prie to trys geležinkelio tarnai likosi užmūsti; sužeistų gi yra daugias.

Patiko jurininkus nuo paskendusio laivo.

Bremos garlaiwys, "Saale", atėjęs dabar į New Yorką, atgabeno du jurininkus, kuriuos mažoj waltelėj patiko ant jurių. Iszgrybis, isz Suwalkų gub. ir pradėjo dabar lankytiesi po wisus Szkotijos krasztus, kur tikt yra kiek apsigywenusių lietuwių, iszsklausindamas welykinės iszapazinties. Pasako gražius lietuwiszkus pamokslus, kokių isz Lietuwoiszkeliawėne buwome girdęje, nors dwasizkuose dalykuose ne buwome wiewu užmirsni: pirmiaus lankė mus kunigas Lasbergis, jam iszkliawus, lankydawo mus kun. Hughes. Abuda gyweno Liverpoolyje, bet atsilankydawo ir pas mus po 2 ar 3 kartus ant metų. Dabartės turime kunigą tikrą musų wientautį, o ne swietimautį, jam labiaus gal rupės musų padėjimas.

Kaitros Kalifornioj.

Widuriniuose ir rytiniuose Amerikos sztetuose oras atszalo, užtai Kalifornioj užstojo tokios kaitros, kokių Balandžio mėnesij nieks čia ne atmena; kaitra ir stoka lytas daug blėdies padarė lauwose. Didelėse Kalifornijos klonyse karsztis widurdienų buwo po 90° pagal Fahrenheito termometrą ir tai szeszėlyj. Puczia eausas, karsztas sziaurini

wėjas, kuris iszdžiawino dirwas, karsztis saulės spinduliai iszdegino didesnę dalį jawas užsėtų laukų; pridribo jie daug blėdies ir sodų waisjams. Kwieczius ir miežiūs lauwose didesnę dalį laiko už su wisu isznaikintus.

Nusizowė sude.

Jackson, Ten. Czianyszcziamė augsztesniame sude perkartinėjow prowa A. Reynolds, kuris buwo apskystas už prisawinimą swetimų pinigų. Sūdas nusprendė jį ant szeszių metų kalėjimo. Dažinojės apie toki nusprendimą. Reynolds iszitraukė rewolwerį ir paleido kulka sau į galwą. Paliko jis rasztą, kuriame iszrodo, kad jis yra ne kultu; po jam pasilikio patį ir wienas waikas.

Didelis gaisras.

Boston, Mass. 17 d. Balandžio, netoli Hoose Tunnel Docks, Charlestowne, didelėje jawų krautuwėj atsitiko baisi eksplozija, kuri ne tikt numetė triobos stogą, bet pagimdė ir gaisrą. Ugnis isznaikino wisai wieną krautuwės dalį, sudėgė prie to 400000 buszelių jawų. Blėdį skaito ant 600000 dol. Numestas stogas pagadino daug aplinkinių triobų. Eksplozija buwo teip smarki, kad Charlestowne daug langų iszbyrėjo, jautė jį netik po wisą Charlestowną, bet ir tolesniuose jo priemieszcziuose.

Ar tikt nebus antros kaip Latimerio skerdynės.

Springfield, Ill. Kalnakasiai Rosborough kastynių pakėlė sztraiką, kadangi kastynių sawininkai nepildė sawo padėjimų. Szerifas Randolph pawieczio, McFarland, atsisaukė į Illinojus gubernatorių, Tannera, prasydamas atsiųsti miliciją ant suwaldymo sztraikierių, arba duoti ant apginklawimo szerifo pagelbinčių ginklus. Gubernatorius Tanner isziuntė szerifui 20 karabinų ir 1000 patronų. Ar tikt szerifas McFarlan nepanorės tų szuwių iszbandyti, kaip jo draugas Martin, ant sztraikuojanczių darbininkų?

Norojo sudėginti numylėtine užtai, kad jį nenorojo tekėti.

Butte, Mont. Kalnakasys Cyrus Bell likosi čia suareszuotas užtai, kad jis bandė sudėginti Mare Killy ir jos dwėjatą waių. Bell mat buwo ismylėjęs į Mare, bet toje ne norėjo už jį tekėti. Tas teip paniekintą wyrizskį įpykino, kad jis iswerė naktį į jos namus, suriszo moterizskę ir jos wryausiųjų dukterį, dar su chloroformu užmėgė ir padegė namus. Moterys wienok pabudo, pakėlė rikamp, ant kurio subėgo kaimynai ir jas isz ugnies į laiką dar iszneszė.

Papjowė sawo szelmyną ir pats nusizudo.

Monroe, Nebr. Netoli čia gywenantis farmerys, czechas Vavclav Haas, papjowė sawo paczią ir du waių; atlikę "u szelmyna, pats nenorėdamas patekti į tiesdabį nagus, nusizudė. Priešastys tos žmogžudystės nežinomos. Kaimynai mena, kad Haas turėjo įgauti proto sumasizymą.

Atidare rezervaciją.

Butte, Mont. 16 d. Balandžio atidarė dėl kolonizacijos dalį Blackfoot rezervacijos ir tukstanczių žmonių suwaziawo, norėdami pagriebti sau kokį žemės szmotę; daugiasiai suwaziawo aukso jieszkotojų. Ant dabojimo twarkos paszaukė kariaunos dalį. Ant tos rezervacijos yra daug wisokių mineralų.

Užsidėge tribuna.

St. Louis, Mo. Užsidėge čia tribuna parengta Sportmans parko del publikos ir sudzių prie atibuwanczių bolės mėginimų. Tribuna, klubo biurai likosi su wisu ugnies isznaikinti; ugnelė padarė blėdies ant \$70000. Kada pasirodė ugnis, ant tribunos ir prie jos buwo susirinkusių apie 5000 žmonių. Bisegelbiat 15 žmonių likosi sunkiai samunkyti.

Mažai Amerikonu keliauja in Europą.

Garlaiwių kompanijos skundžiasi, kad dabar mažai Amerikonu keliauja į Europą, mažiasiai isz Amerikos į Europą pas-

žierių turi garlaiwiai amerikonizskų linijų, woksizkos ir prancuzizskos arba anglizskos pasimažinimo ne jaučia. Mat amerikoni buginasi keliauti ant amerikonizskų garlaiwių, kadangi prasidėjus karei su Ispanija, tie garlaiwiai galėtų patekti iszpanijonams. Užtai pasididino skaitlius amerikonių keliaujanczių į Kanadą ir į Meksiką.

Pamegik dėdūtį CASCARETS už 10c, geriausia sutaisytoja plauziui ir wiew widojui.

Isz darbo lauko.

Perėitą sawaitę Suwienytose Wieszpatiszczėse buwo isz wisos 254 nusibmkrutinimai, perėitą metų buwo jų 267; Kanadoj buwo jų 18, perėitą gi metų 30. Rengijama karė su Ispanija iki szioł neatsiliepė ant prekybos ir darbo santykių: amerikonizskos procentinės popieros, užgyrus kongrese karę su Ispanija, nupešio, bet bankų operacijos žymniuose Amerikos miestuose ne daug pasimažino, operacijos tos wisgi szį metų didesnę negu perėitą metų. Geležies dirbtuwėse darbai eina gerai, kadangi dirbtuwės turi kontraktus ant wisokių iszdirbimų seniaus padarytus. Pasimažino darbai tikt wiloninių iszdirbimų dirbtuwėse. Prekės kwieczių pakilo po 5c. už buszeli; iszwežimas kwieczių ir kornų wis dar eina didyn.

Eckley, Pa. Darbai eina čia labai prastai. Dirba po 2 dienas po 10 wal. ir 1 dieną po 8 walandas ant sawaitės. Užmokėsnis mažas: už karą moka po 80c, o karni dideli. Dirbant wisą dieną ne galima daugias uždirbti, kaip po 1 dol. ant dienos.

Cleveland, Oh. Darbininkams "American Wire Works Company" dirbtuwų likosi apgarsinta, kad jų uždabris liekasi numazintas ant 3 1/2%. Kiek duodasi girdėt, darbininkai sutinka dirbti už numazintą prekę.

Chicago. Atkako čia prezidentas darbininkų organizacijos "American Federation of Labor", Samuel Gompers, ant tarybų su wietinėms darbininkų unijoms kaslink pareikalawimo 8 darbo walandų ant dienos.

Pottstown, Pa. Dalis dirbtuwų Glasgow Iron Co. pradėjo wėl dirbti; dirba čia dabar pilnų laiką; neužilgo žada pradėti darbus ir kitose dirbtuwų dalyse.

Irvin, Pa. Sudėgė čia dirbtuwės "Penn Plate Glass Company" ir pertai 500 darbininkų ne teko darbo. Ugnelė padarė blėdies ant 800.000 dol.

Pittsburg, Pa. Anglekasių sztraikas szitame: apskritij pasibaigė; kastynių sawininkai priėmė darbininkų komiteto apdirbtą užmokėsnio už darbą tarifą.

Evansville, Ind. Darbai czianyszcziuose geležies dirbtuwėse eina gerai; nupirkę dirbtuwes kapitalistai žada jas padidinti ir primti prie darbo daugias darbininkų.

Duncansville, Pa. Czianyszcziuose geležies dirbtuwėse dabar didina; Gegužio mėnesij pasadriobos naujos reikalings triobos ir paskai prie darbo priims daugias darbininkų.

Massilon, Pa. Czianyszczių kastynių sawininkai ne sutiko ant 8 darbo walandų, ko darbininkai nos dalį. Ant tos rezervacijos yra daug wisokių mineralų.

Pittsburg, Pa. Darbininkai "South Side Brick & Stone Co." plytnczių pakėlė sztraiką. Reikalauja jie pakėlimo uždabrio ant 10%.

Muskegon, Mich. Czianyszcziuose geležies liejinczių, kurios ilgai be darbo isztowėjo, žada neužilgo pradėti darbą.

Janette, Pa. "Keystone Telephone Supply Co." stato čia naujas dirbtuwes, kur žada primti 300 darbininkų.

Lyford, Ind. Calumet kastynės kompanija priima prie darbo wien italijonus, kitokių tautų darbininkai darbo čia ne gauna.

Imperial, Pa. Darbai kastynėse Imperial Coal Co. eina gerai. Darbą gauna ir szwiežiai atkakę darbininkai.

Lakamie, Wyo. Darbai czianyszcziuose geležies dirbtuwėse eina gerai, darbininkai neiskundžia ant stokos darbo.

Wisuose kokso pecziuose West Virginioj prasidėjo darbai, kurie dabar eina teip gerai kaip pirmą.

Hazleton, Pa. Darbai čia eina prastai; daugelis darbininkų ne galėdami gauti darbo, kraustosi į kitus krasztus.

Mt Pleasant, Pa. Netoli szito miesto stato 356 naujus kokso peczius, kur diktai darbininkų galės gauti darbą.

Brazil, Ind. Kastynėse Crawford Co. darbai wėl prasidėję; darbininkai susitaikė su darbawiais.

Plymouth, Mich. Rengia čia naujas anglų kastynes, kur žada primti prie darbo kelis szimtus darbininkų.

Columbus, Oh. Susitwėre čia nauja kompanija, kuri žada neužilgo pradėti statyti naujas geležies dirbtuwes.

Montpellier, Ind. Žada čia pastatyti dar szį metų kooperatizską geležies dirbtuwę.

New Castle, Pa. "New Castle Brass Foundry Co." rengia čia žalwario dirbtuwę.

Springfield, Ill. Neužilgo prasidės darbai czianyszczioj geležies dirbtuwėj.

Aliquippa, Pa. Dirbantiesiems czianyszcziuose geležies liejincziuose pakėlė uždabį ant 19%.

Jeigu jautiesi newwiku, imk wien CASCARETS, o laugsyja lauw, už 10 ir 20c.

ISZ Lietuwiszku dirwu

Paminklas kunigui Burbai.

Philadelphijos Petro Armino Draugystė, ant sawo susirinkimo atliko 3 d. Balandžio, nusprendė pasaukauti 5 dol. ant pastatymo paminklo pasimirusiam prabaszcziai lietuwiszkos parapijos Plymouth, Pa., kun. Burbai, už jo lietuwiszkus darbus. Apie tą sawo laiką buwo mums pranesęs p. Jociis, bet kad apie draugystę czijų nusprendimus gali laikraszcziuose pagarsinti tik paczių draugystės, sawo gi atsiliepimė p. Jociis neužmirszo sawę pagirti, todėl mes, ne norėdami talpinti reklamių, isz to ne galėjome iszsyk pasinaudoti, ne gawę atsiliepimo nuo paczių draugystės. Dabar "Vienybės" redakcija teipogi paskyrė ant to paties mierio 5 dol; isz Plymouth gi tuo tarpu surinko 4 d. 75c. Mes priėjame nuopelnus kunigo Burbos dėl lietuwyštės, todėl kwiecziamė prie aukų musų skaitytojus, kas kiek gali. Mums wienok rodoši, kad geriausiai paminklų butų parengimas stipendijos wardo kn. Burbos, prie ko ragiua "Dirwa".

Bukime atsargiais.

Maskolizka widiuri ministerija iszsiuntinėjo isjakymus paztams, idant laiszkai ateinanti ant wardo tokių lietuwių, kurie ar tai buwo jau sumiti už prilaiykus lietuwiszkų knygų, laikraszczių ir jų platiniams, arba tik nužiūrėti lietuwiszkų laikraszczių sandarbiškai, butų atidaromi ir perskaitomi. Įjakymas tasai paztams iszduotas yra paslapts, todėl tikrai nežinia, ar tas rizszi wisų pas tuos lietuwių ateinanczių laiszkų, ar tikt ateinanczių isz užrubežių. Todėl raszydami pas ką nors į Lietuwa, raszykite wisada atsargiai teip, kad ne įklampyti po maskolių jungų esanczių, ypacz gi saugokitės iszdawimo wardu raszėjų, apie gautus nuo ko nors rasztus nieko ne raszykite. Maskolai paprastai lietuwiszkus pas lietuwių laiszkus kopiujuoja, ir siunczia žandarams, laiszką gi wėl užlipina ir atiduoda adresantams teip, kad tie nežinotų, kad ateinanti pas juos laiszkai yra dabojami. Bukime todėl

atsargiais, per ne atsargumą ne įstumkime musų tēwėnų brolių į nelaimę.

Isz Spring Villey, Ill.

Neseniai "Lietuwoj" patilpo korespondencija isz musų miestelio sn apraszymo apwaiszcziojimo iszkowojimo 8 darbo walandų. Apraszymas ten patilpęs gana teisingas, neteisybė iszkwerbė tame, kur korespondentas raszo, buk musų prabaszczius, kunigas Pėža, dawė lietuwiams 7 dol. ant girtuokliawimo. Pinigus tuos asz priėmiau nuo kunigo ir galiu pasakyti, kad jis juos dawė ne ant pagrėrimo, tikt kaip auką darbininkų unijai, džiaugdamasi, kad lietuwai syki į wienybę suėjo.

Juozas Zurauskas.

Musztynės ant krikstynų.

New Yorke, antrą Welykų dieną atsiuwo krikstynos namuose lietuwo Barnaskalcio ir žinoma, prie to neapsiejo be girtuokliawimo. Kada akys susirinkusių truputį aptemo nuo gėlo nojo skystimo, koksi Batewyczius pradėjo per smarkiai tupinėti apie kuną. Roženską ir ant galo jį pabuczawo. Tes nepatiko kumos numylėtiniui ir jis pakėlė musztynes, bet kiti iszmetė jį laukan. Iszmestas tuom nepasigėdino, tikt iszpikro warantą ant Batewyczius, bet ir čia nieko nepelnė, kadangi sudas Batewyczių iszteisino.

CASCARETS sudrutina kepenis, inkstus ir plia. Niekad neskauda. 10c.

Naujausi iszradimai.

Mieste Groeningen, Holandioj, kaip praneša laikrasztis "L' Agriculture moderne", darė bandawones sunaudoti bulwių wirkszczias ant dirbimo popieros. Bandawonės pasisekė kuo geriausiai: popiera isz bulwių wirkszczijų pasirodė labai gera ir pigi; padarymas popieros lengwas, prie wirkszczijų nereikia pridėti nė jokių kitokių dalykų, užtenka paczių wirkszczijų.

Lenkas, technikas Rynowski isz Lwowo, surado teip wadinamą "elektrizšką fluidą" kurio mokslincziiai nuo seniai gamtoj jieszkojo. Fluidas tas turi kitokias ypatybes negu elektrika, bet jis iszduoda teip kaip ir elektrika szwiesę, o kas swarbiausia, kad jo szwiesa naikina wisokias ligas gimdanczias bakterijas arba ligų sėklas.

Londonė, teip wadiname Christal Palace, darė bandawones su nauju, padirbtu Benneto, orlaiwui, paskirtu ant lėkimo prieszais wėją. Bandawonės pasisekė kuo geriausiai. Wėjas buwo rods ne per smarkiasias, bet naujas orlaiwys lengwais lėkė priesz wėją.



Chicago, Ill. P. Katarina Szpokewyczienė, gywenant p. 5442 Armour ave., pasirgusi 7 nedėliu, persikyrė su szium swietu 16 d. Balandžio 1898, 6:15 wal. rytmečio. Laidotuwės atsiuwo panedėlyj, 18 Balandžio, su didelė iszkilme: su miszioms, pamokalais ir assistencija moterų Szw. Onos draugystės, nes welionė buwo tos draugystės sekretorka. Gražas ir karawanas buwo puikiai iszrėdytas ir į kapus lydėjo 17 karietų.

A. a. p. Katarina Szpokewyczienė, isz gimdytojų Liutkewičių, paėjo isz miestelio Liudwinawo, Suwalkų gub. Turėjo dar tik 35tus metus sawo amžiaus; gyweno su sawo wyru, Baltramiejū, gražiausioje su tikmėje ir paliko jam ketwertą patogų waikelių: du sunu ir dwi mergaites, nuo 7 iki 13 metų. Buwo tai twirta, sweika, patogi, diwobaiminga ir apszwiestamoterizskė, kuri mokojo pawekslingai apsielti kaip swietiszkuose, teip ir tikėjimiszkuose dalykuose. Jos atmintis terp lietuwių pasilikis ant ilgo laiko.

Isz wisur.

Rando dwarelyj Koczetkowie, Samaros gubernioj, kaip jo prižiūrėtojas, gyweno agronomas (mokytas žemdarbys) ir jo pati; laikė jis wieną tarną. Tarnas su kokiais ten reikalais iszėjo į kitą kaimą, bet ant kelio atsiminė, kad drauge paėmė raktą nuo galwijų twarto, todėl nusprendė grįžti atgal. Sugrįžo jis naktį wėlai. Wartus rado atkeltus ir ant kiemo priszazė arklį ir wežimą, į kurį buwo sudėti jo pono daiktai. Pažiūrėjo per apszwiestą langą: pono kambarį ir baisiai persigandė, ką ten pamatė: ant grindų gulėjo papajuta pono pati, o ponas su surisztoms rankoms ir kojoms klupojo prieszais wieną isz plėszikų. Tarnas, pagriebęs kucių, įėjo į priemenę. Wos spėjo įeiti, iszgirdo nuo wirszaus trepaš li-pantį kitą plėsziką, pasislėpė už durų ir laukė; atsidarė duris ir pasirodė jose wienas plėszikas su pundu dalykų, bet wos peržengė per slenkstį, pasislėpęs tarnas su kucių drožė į galwą teip druzcziai, kad wagilius puolė ant žemės ne isztaręs nė žodžio. Atlikęs su wienu užpoliku, tarnas įėjo į kambarį, kur jo ponas wis dar klupojo ir praszėsi, teisinosi, kad pinigų neturi. Tarnas wėl pakėlė sawo kucių, bet nepataikė. Wagilius užtai su peliu perdurė pono krutinę. Tarnas sugriebė plėsziką, prasidėjo imtynės, laike kurių isz po lowos iszliudo 10 metų taruo sunas, kuris čia buwo pasikawojęs. Tėwas liepė jam tuojaus eiti ant kiemo ir paleisti szunį. Waikas, drebėdamas isz baimės, iszėjo ant kiemo ir teip kaip tėwas liepė, atriszo priszaztį szunį ir su juom atėjo į kambarį. Szuwa tuojaus szoko ant plėsziko ir pergraužė jam gerklę. Isz kur yra tie plėszikai, nežinia, kadangi nieks isz aplinkinių gywentojų jų nepažino.

Tankiai beturtis daugias žmonijai gero padaro, negu nutukęs milijonierius. Kad teip buwa, parodo szitas atsitikimas. Lenkioj, Kelczių gub., dabar pasimirė tarnaitė, M. Raciborska. Apart jauslios szirdies ir drutų rankų mergina kitokių turtų ne turėjo. Tarnaudama wienamė dware, užmacziusi, kaip kiti skaito knigas, laikraszczius, kaip raszo, iszapalngawo pati iszkopo gerai skaityti. Tuom ji nepasigėdino, kad pati iszmoko, bet panorojo tą mokslą iszpilinti terp tamsuolių: ji kwietė dwaro tarnus ir darbininkus prie mokslo ir wisų nuo sunkaus darbo atliekamą laiką apwertė ant mokimimo ne mokanczių. Iszmokinusi dwaro tarnus ir darbininkus rasztu, tuom nepasigėdino, bet kwietė szwentoms dienoms pas sawų ukininkų waiikus ir suaugusius ukinikus. Užraszydavo ji knigutę wardenus ir prawardes sawo mokintinių, bet gywa budama, su sawo darbais nesigyrė. Tikt jai dabar pasimirus, tas isziaszkino: jos knigutęj užraszyti 496 wardai pamokusių nuo nuwargusios tarnaitės rasztu ir skaitymo. Sztai jums musų seselės szwiesus pawekelas, sztai kelias, kuriuom eiti priwatolet! Sekdamas pawekslą anos lenkiszkos dwaro tarnaitės užsielpinsite geresnę garbę negu szaipydamosi į kiekwieną wyrizskį. Sztai ir jums Lietuwoiszkai ir Amerikos lietuwių wadowai tiesiausias kelias, kuriuom eidami, užsielpinsite pagyrimą ir meilę tamsesnių brolių.

Jaunas prigawėjas, grekonis Konstantinidis, nežinia isz kur atkako į Tiflisą ir čia tuojaus pradėjo wartyti wisokias szelmystas, swiliwojo jauna, 15 metų merginą ir prikablė su juom bėgti isz Tifliso; mergina sutiko. Ant su-painiojimo jieszkantiems merginos pėdų, isz syk sėdo į trukį bėgantį į Batumą, bet ant kelio persėdo į kitą, bėgantį į Baku. Čia jis neapsistojo hotelyj, bet užwaziawo pas swiliwotos merginos tėtį. Ta wienok jau buwo skaicziusi laikraszcziuose apie iszwogimą merginos ir iszwiliojimą pinigų nuo dwiejų turtingų gruzinų; nors laikrasztįj prawardės ne buwo pamintę, tuojaus atkakuji nužiūrėjo kaip jo jieszkoma prigawėja ir apie tai pranezė į

GEOGRAFIJA

ARBA

MOKSLAS APIE ŽEME.

II DALIS.

(Tęsa).

Serbijs turi 2 milijonų gyventojų, kurie užsima daugiausiai žemdirbyste ir gyvulių auginimu. Žmonių apšvietimas stovi žemai. Svarbiausias miestas yra Belgrad, krasno sostinė.

Montenegro arba Juodkalnio kunigaikštystė užima ne prieinamą, kalnuotą pietinę Ilirijos dalį, vidurini gė ir siaurini Ilirija priguli Austrijai. Krasztas tas pilnas sunkiai pereinamų kalnų ir akmenų. Nors Montenegro vienas iš mažiausių Europos krasztų, bet jis per ilgus amžius pasekmingai gynėsi nuo turkų; nors galingos Balkanų pussalio viespatystės pateko turkams, Montenegro užlaikė savo nepriklausomybę. Nors turkai ne kartą įsiveržė į montenegrinų krasztą, bet narsus ir liuosybę mylintis kalnų gyventojai kiekvieną sykį išvijo skaitlingas armijas iš savo tėvynės. Krasztas tai ne vaisingas, mažai turi žemės tinkancios javų auginimui, daugiausia yra jau ganyklų kalnuose. Po paskutinei Maskolijos su Turkija kare, kurioje ir Montenegro kunigaikštystė ėmė dalyvumą, jos rubežiai liko išplatinti, pateko įai smotos Adriatizkų jurių pakranciu, nuo kurių seniausiai buvo atskirta ir neturėjo tiesių susisėsimų su kitais krasztais. Visas tos kunigaikštystės gyventojų skaitlius ne pereiną 300000 galvų. Krasztos sostinė yra miestas Cetinija, panaszu labiausiai dideli kaima, negu į miestą, turi vienok 12000 gyventojų. Antivari, vienatinis Montenegro kunigaikštystės portas, bet jame neturi j tiesos laikyti karizkų laivų.

Turkija. Seniaus Turkijai prigulėjo visas Balkanų pussalis, tuli krasztai pietinės Maskolijos, bet paskui į vieną po kitam žudė savo valdybų krasztus. Dabar Turkijai priguli Europoj tikt trys provincijos: Rumelija arba senovės Trakija, Macedonija ir beveik neprikulminga Albanijs ir tulos salos.

Trakija arba Pietini Rumelija į pietus nuo šancijos po Bulgarijos valdžia Rytinės Rumelijos, tarp kalnų Despoto-Dag ir Juoduji jurių. Pietinė provincijos dalyj yra sostinė sultano, miestas Konstantinopolis, turkiszkai Stambul, turintis apie 900000 gyventojų. Miestas iš trijų pusų aplietas jūrems, garsus savo dailiu padėjimu. Konstantinopolis turi tris didelius primieszczius: Perą, Galatą ir Skutari, iš kurių paskutinis yra jau kitoj Bosforos pusėj, taigi Azijoj, kur yra daugybė kapinių, kada gi turtingi Konstantinopolius turkai numano, kad tas miestas pateks europiečiams, kuriuos laiko už nelikelius, todėl jie liepia palaidoti savo kuną Azijoj, kuri ilgiaus turkų rankose užsiliks. Kadangi Konstantinopolis yra ant pertakos vedancios į Juodasis jures, jis yra kaipi vartais ant kelio į tas jures, todėl maskoliai nuo seniai stengiasi tą miestą į savo rankas paimti, bet dėl priestaravimų kitų Europos tautų, to padaryti ne galėjo. Ant susibėgimo kelių yra teipogi didelis miestas Adrianopolis.

Macedonija yra į vakarus nuo Trakijos, tarp kalnų Despoto-Dag ir Pindo. Krasztas tai teipogi labai vaisingas kaip ir Trakija, augina čia daug tabako. Siazurinė dalyj gyvena bulgarai, pietinėje grekonus, vakarinuose gi krasztuose albaniečiai arba skipetarai. Iš miestų svarbiausias yra Salonika, prie ipluolimo upės Vardaro į Egejszkas jures. Ant kalno Athos (maskoliszkai Afon), rytinė dalyj Chalcedonizsko pussalio, yra daugybė stacziatizskų klostorių. Pagal žmonių padavimą, ant virszunės to kalno velnias gundė musų Isganytoją.

Albanijs pusiau neprikulminga provincija, tarp Pindo kalnų ir Adriatizskų jurių. Krasztas tas kalnuotas. Pietinė dalyj teka daug nuo kalnų upelių, kurie vienok apacioj prapuola. Albanijs apgyventa albaniečių, kitaip arnautais arba skipetarais vadinamų, paeinanciu nuo senovės Ilirų, tveriančių visai atskirą Europoj tautizską giminę, teip kaip ir lietuviai. Savo kalnuose jie ilgai gynėsi nuo turkų ir szładien jie rėdosi savizskai, gyvena beveik neprikulmingai. Arnautai arba albaniečiai megsta karę, todėl jie už pingus parsisamdo į kariuonę, tveria sultano sargybą ir narsiausius jo kareivius. Pagal tikėjimą, jie dalinasi į tris dalis: vieni išpažįsta stacziatizkystę, kiti mahometonizską tikėjimą, tretii gi katalikai, tarp paskutinių galingiausi yra miriditai. Iš miestų svarbiausi yra Skutari, siaurinė Albanijs, Janina gi pietinėje.

Iš prigulinczių Turkijai salų didžiausia yra Kreta per kuria traukiasi kalnų eilė, svarbiausias ant jos miestas yra Kanea.

Grekija užima pietinę Balkanų pussalio dalį, arba jo užbaigą, dalinasi į keletą dalių.

Tesalija tveria įdubimą apsiausta Pindo ir jo atžalų; seniaus buvo toj vietoj didelis azeras, bet paskui vanduo prasimuszė tarp Olimpo ir Ossa kalnų ir nuplankė į Egejszkas jures. Tesalija gana vaisinga, yra čia puikios ganyklos. Ji pateko Grekijai po paskutinei Maskolijos su Turkija kare. Dabar ją vėl užėmė turkai, isviję iš čia grekizską kariuonę, bet ant Europos reikalavimo turės pasitraukti ir sugrąžinti atgal Grekijai. Iš miestų svarbiausi: Larissa, garsi savo tabaku, Trakala ir Volo.

Hellada arba Levadija užima vidurį grekizsko pussalio, traukiasi nuo Lamia ir Arta užtaką iki Saronizskos ir Korinto. Toj dalyj yra garsi Termopilų perkalnė, kur senovėj 300 grekonų sulaukė visą persų kariuonę susidedancią iš 100000 kareivių. Toj dalyj yra Grekijos sostinė, miestas Atenai, turintis netoli 100000 gyventojų. Atenu portas yra miestas Pireus.

Peloponezas arba Morea yra tai pietini užbaigą Balkanų pussalio, teisingiaus sakant yra tai sala, kadangi jungiantis ją su kitoms Balkanų pussalio dalimis siauras Korinto perkaklis likosi perkastas kanalu. Ta Grekijos dalis ne labai vaisinga, daugiausia čia ganyklų negu apdirbtos žemės; pilna kalnų, kuriuose teip vadinami mainotai, paeinanti nuo senovės spartanų, užlaikė, teip kaip Montenegro, neprikulmystę, nors kitos dalys buvo turkų pamuztos. Iš miestų svarbesni: Patras, portinis miestas, iš čia išgabena daugiausiai rožinų ir Sparta senovėj garsi, szładien gi nupuolusi.

Sala Negropont arba Eubea, netoli siaurritinių Hellados krantų, nuo jos atidalyta siaura Euripo pertaka, per kurios siauriausią vietą padirbtas tiltas, jungiantis tą salą su kietžemia: prie to tilto yra ir svarbiausias tos salos miestas Chalcis.

Cikladu salos teip pramintos nuo grekizsko žodžio "kyklos", reiskiančio ratą. Salos tos dalinasi į du skyrius: vienos uoluotos, kitos gi yra vulkanizsko paėjimo;

policija. Apie 2 val. naktįj atėjo į namus policija, tasyk ligiai pri gawėjas, kaip ir jo auka miegojo jau lowoj. Ant baladonės iszėjo pažiūrėti patsai prigawėjas ir, pamatęs policiją, suprato pawojų, papraszė palaukti, kol jis ir newa "jo pati" neapsirengs. Tuojas potam lauke stowinti iszgirdo merginos riksmą, isjwerzė į widų, bet čia rado jau be žado gulinczių ant grindų merginą su apdegusioms nuo szilwasario lupoms, kuri prigawėjas panewali į pylę jai į burną. Mergina čia jau pasimitrė, Konstantinidi gi likosi suareszuotas.

Į Peterburgą atkako dabar deputacija nuo kriksczionijų nestorijonų, gyvenanczių siaurinėj Persijoj, ant tarybų su stacziatizskoms dwasizskoms waldžioms: nestorijonai mat, spaudžiami mahometonų ir neradami apginęjų tarp kitų kriksczionizskų tautų, nori sualiuti su stacziatizkystę. Iki sziol prie stacziatizkystės prisiraszė jau 15000 nestorijonų. Iš wiso jų Persijoj ir Azijatizskoj Turkijoj gyvena apie pustrēczių szinto tukstanczių; ant tiek gal neužilgo pasididys stacziatizkų skaitlius. Į jų apgywentus krasztus maskoliai siunczia savo misijonierius. Maskolijai nestorijonai turi politizską wertę, kadangi newa ant jų apgyventų, kaip sawo wientikių. Maskolija ras progą įikiszi teip į Persijos, kaip ir Turkijos widurių reikalus.

Į Laikę tirsztos miglos, Londone, Anglijoj, ant geležinkelio atsitiko dideli nelaimė. Ant stacijos St. John, rytinėj miesto dalyj, sustabdė geležinkelio truki, kuriuom grįžo namon mokslainių waiikai. Bestowint szitam trukiui, atbėgo ant jų paczių szė nių kitas, iš Hastings; kadangi buvo tirsztą migla, maszinistas negalėjo matyti nė stowinezio ant szėnių trukio, nė signalų, kada juos pamatė, ne buvo jau galima įsibėgusio trukio sustabdyti: su neispasakytu greitumu užbėgo ant stowinezio ant stacijos su mokslainių mokintinia's trukio, kurio do paskutiniu wagonu sudauzė. Iš buwusių sudauzėjusiuose wagonuose pasaziūrį, trys likosi ant wiesų užmuzsti, tarp kurių do suaugęs ir wiena 16 metų mergaitė grįžanti iš moksleinės; szeszi gi waiikai tapo teip sunkiai apkulti, kad juos reikėjo tiesiog į ligonbutį gabenti; tiek jau buvo ir lengwiaus apkultų.

Į Kaime Pokojioje, Stawropoliaus gub. Rytinėj Maskolijoj, koksai neiszmanėlis paleido pas kailę, kad čia ateis antichristo pasiuntiniai ir ženklijs waiikus, kurie turi jam patekti. Tamsus maskoliai tam įtikėjo ir wisur kreipėsi su praszymu apsaugoti jų waiikus nuo antichristo pasiuntinių. Wietinės moskloskainės mokintojus praszė paslėpti jų waiikus, pas policijas wirsziniję klausinėjo, kada, kokią dieną, atsilankys patsai antichristas. Nuo popo reikalawo maldų, idant Dievas antichristą kur nors sulaukytų. Kas gi tą wiesą triukszmą sukėlė? Mat į kaimynizskus walszozius likosi atsiatsiti felczeriai skiepyti waiikams apsaugojimo raulpes; felczeriai tamsus maskoliai ir palaikė už antichristo pasiuntinius.

Į Netoli Sosnowicų, Petrokowogub. Lenkijoj, ant wežanczių anglis geležinkelio trukio užpuolė czielas pulkas nežinomų wyrizkių, kurie mėtė su akmenimis į trukio tarnus, szokinėjo ant wagonų ir ant maszinos, stengėsi su laikyti bėgantį trukį. Tuom tarpų iš šancijos uetoli Sosnowicų gėžies dirbtuwės iszėjo darbinijai ant pietų paleisti ir tie prisidėjo prie užpuolikų teip, kad skaitlius jų pakilo iki 300 žmonių. Wieni užszoko ant trukio ir iš atidarytų wagonų mėtė anglis, stowinti gi ant žemės griebė jas ir neszė į netolymus kaimus. Matomai didelis čia turbūt wargas tarp darbinijų, jeigu jie užpuolė ant geležinkelio trukio, kad tikt sugriebti kelis anglių szmotus, kurių iš sawo uždabio, turbūt, negal nusipirkti.

Į Wis dar diktai lenkų, kaip koks ir lietuwys, nesiliauja keliawę į Braziliją laimės jieszkoti. Isztikro wienok darbo sanlygos ten netikusios, ką geriausiai rodo tas, kad daug atkakusių stengiasi isz Brazilijos iszbėgti, nors ir wisur aplinkiniuose krasztuose darbo sanlygos negeresnės. 1897 m. isz Brazilijos isziskraustė į Argentiną isz wiso 9177 žmonių, daugiausiai italijonų. Isz Brazilijos į Urugwają iszszineszdiu 2000 žmonių. Nomažai iszkeliawo ir į kitus pietinės Amerikos krasztus. Negerai, turbūt, ten ateiwims, jeigu čia atkakė, stengiasi kuo greiciausiai iszkeliauti į kitus krasztus.

Į Peterburge, ant teip wadinamo Wasilewsko Ostrowo, netoli Mikalojaus tilto, ant ułyczios arklinio geležinkelio szėnių pasirodė elektrika. Tarp szėnių sudurimų keliose wietose pasirodė elektrizska szwiesa ir galai szėnių įkaito. Elektrikos pajėga buvo teip dideli, kad atbėgus karui ant tos wietos, ji pradėjo mėti ty karų szėnių, arkliai puolė ant žemės; wežėja, kurisai bandė arklį įjkiakyti, numetė į szalį. Policija apstabdė wažinėjimą toj wietoj ir pasaukė elektrotechnikus. Isz kur atsirado elektrika ant sztritikario szėnių, nežinia. Sztritikariai Peterburge ne elektrizski, bet arkliniai.

Į Susitwėre prancuzizska kompanija, kuri rengiasi sujungti Europą su Afrika per geležinkelį, nuwestą po jurių dugnu. Ilgis jo 41 kilmometras ir jungs pietinę Iszpanijos dalį su prancuzizsku Algeru. Mat bus po jurių dugnu nukastas tunelis arba ola ir joje padės geležinkelio szėnis. Darbai iszskaityti ant 5 metų, kasztuos gi po jurių dugnu padarymas geležinkelio po 2600 frankų ant kiekieno kelio metro, taigi wiskas kasztuos 106800000 frankų.

Į Ant Kaukazo wėl siautė baisios sniego darganos, mieste Tiflis sniegas užklojo ułyczias ant dwiejų mastų storai; per tai sztritikariai turėjo paliuti bėgioję, sniego sunkumas ant daugelio namų sugriowė stogus; geležinkelio trukiai teipogi negalėjo iszeiti. Po darganai užstojo szaltis, oro temperatura nupuolė ant 6° žemiaus zero ir nuszalnojo žydinczių medžių žiedus. Teip szaltos ir ilgos žiemos ant Kaukazo nieks neatmena.

Į Peterburgo popierinių pinigų dirbtuwėj, prie perdirbėjimo surisztų szimtrublinių pundelių, pasirodė, kad wienamė pundelįj truksta kelių szimtrublinių. Susėkti tą buvo lengwa, kadangi pundeliuose numeriai eina paeiliu. Pnigai tie buvo dar be kasieriaus parazo. Praneszė apie tai policijai ir toj wagilių sugriebė; juom pasirodė wienas tos dirbtuwės darbinijkas, žinomas mokslois; ant bilieto, kasieriaus prawardę jis pats su juodylu paraszė.

Į Wienas žwejas, Odosos porte, iszgriebė nugarkaulį priešztwanio nežwies. Kaulės tas neispasakytai storas, storis jo su wirszum pusantro masto ir sweria do pudu. Atidawė jį Odosos uniwersiteto profesorui Wigdalmui, kurisai pripažino jį už kaulę seniai jūrės gywenusių didžėwų, dabar isznykusios garj weisles, didesnės už szładien dar gywenanczius didžėwus.

Į Miestelij Geokczaja, wietinis mahometonizskas mulla (kunjas) nuėjo į pirtį maudytiesi. Mahometonų pirtys teip itaisytos, kad wandens temperatura wanoj nuolatai didina. Mulla įlip į wang, kur wanduo isz pradži buvo tikt drumnas, bet ant syk prilėjo karsztos wandens, besimaudantis jau neįstengė isz wanos iszlpti, bet su wisu iszwiirė.

Į Odosos pjowincziuose, darinėdami papjautą kiauulę, jos pilwė rado senę, popiežiaus Grigorijaus bronzinį pinigą, szmuzztą 1361 m. Pinigas tas labai retai pasitaiko, todėl labai brangus. Kaip ir isz kur jis pateko į kiauulės pilwą, to nieks nežino.

Į Kaime Szichlar-Karweli, Szuszos paw., ant Kaukazo, 5 Kowo nesugauti piktadariai užpuolė ant wietinio starszinos namų ir papjowė: starsziną, jo paczių, waiiką ir brolių. Kas žingeidžiausias, kad piktadariai isz namų nieko nepaėmė. Turbut čia kersztos darbas. Policija nė jokio žmogtūdių pėdsako surasti neįstegia.

Į Egipte surado kapus karaliaus (faraono) Amenophiso II, kurisai likosi palaidotas 1500 metų priesz Christaus užgimimą; atkasė ir kitus senowės Tebų waldonų kapus. Kunai jų arba mumijos, nors teip ilgai kapuose iszgulėjo, užsilaikę teip gerai, kad galima net matyti, kaip iszrodė jie gywi budami.

Į Kubanizskų Kazokų Žemėj užkilo dideli twanai. Mieste Kuszewka wanduo sugriowė daug triubų, nunesz net kelis tukstanczius galwijų. Mieste Jekaterinenskaja twanais nunesz 200 namų.

Į Roda Odosos uniwersiteto nusprendė praszalinti 100 studentų todėl, kad jie neturi pinigų ant užmokėjimo prigulincziu mokesties. Isz Maskwos uniwersiteto praszalina 150 studentų.

Į Siazurinėj Persijoj, apie wieną mylią nuo maskoliszkos rubežiaus, ant upės Atreko, surado aukso plotus, kuriuos jau parsamdė anglizski kapitalistai.

Į Anglijoj, Leicester provincijoj, užsidėgė anglių kastynės ir kaip sprendžia, 40 darbinijų prie to prazuwo.

Laiszkai ant paczto.

1008 Barto John
1009 Herio O. S.
1010 Bulkwiczi S.
1011 Cado Marie
1012 Curoka Lasya
1013 Gackowski Peter
1014 Golek Josef
1015 Griesse Almsander
1016 Gubata Wojciech
1017 Jaroslawski J.
1018 Kalbas Josef
1019 Kasper Marie
1020 Ketrakant Martin
1021 Kowoswici A.
1022 Laszelskie W.
1023 Marko Bertas
1024 Nyszkio Alexs.
1025 Pawla Bernat
1026 Ruckowski Jan

NUO REDYSTES.

Kurie jau esate skolingi už "Lietuvą", tai pasiskubinkite užsimokėti, nes kurie sąj mėnesį neužsimokės, tiems laikrasztį su laikysime.

Laikkrasztis "Lietuva" kasztuoja ant metų tik \$2.00, o kas abu doliarų ant syk užsimoka, gauna už 50c. knigęle dowaų. Knigęle gali iszsinirkti sau isz musų katalogo, kas kokią nori. Kas neturi musų katalogo, tegul atsisaukia, o prisijisime dykai.

Pingus galite prisijisti registruotos gromatose, arba per money order, arba čekį, kaip kam geriaus.

Prisijisdami pingus, uždekitė szitokį adresą:

A. OLSZEWSKIS,
Sub-Sta. No. 60., Chicago, Ill.

Kurie norite FARMOS, tai prikizsyk gerę ir naudingą! 16 anglizskų mylių nuo New Yorko, didžiausios turgawietės ant swieto, yra ant pardawimo gražus lietuwizskas dwarelis: 128 akrai derlingiausio lauko, didelis, bewoik naujos, triobos (insur. ant \$4000), 14 akierių gražios girios, upė ir upelis ganėwos; dideli daržai ir sodai puikiai apturti; laukas apdirbtas ir užmėtas; sėklos wisokių jawų, darzwės, maisto dēl žmonių ir gywulių užtektų ant kelių metų. Geriausios weisles arkliai, karwės, kiauulės, žąsys, antys, wisztos ir tt.; o padarai, maszinios ir wisoki įrankiai naujansio iszradimo. Mažiausio daigto ne stokuoja—wisa ukė pilnam užwėdime.

Jeigu Lietuwys, tai gal wiską apimti už \$5000 gatawais pinigais. Pirkite do trys susidėję, o į do metu sugrįžti jus pinigai. Turintis duszimtu, gal prisidėti prie sawinjoj farmos, kaipio partneris, jeigu nori. Geriausias laikas dabar apžiūrėti wiską. Yra cziiniai ir daugias gerų wietų.

Waziuokit arba raszykit pas: Rev. Dr. Jodyszus.

(15-4) Montvale, N. J.

BALIUS.

Jersey, City, N. J. Draugystė D. L. K. Algirdo turės sawo balių, 23 d. Balandžio, swietainėje New Irving Hall, 216—218 Broome st. New Yorke, ant kurio užkwiečia wisus lietuwius kuo skaitlingiausiai susirinkti.

KOMITETAS.

isz pirmutinių svarbiausios yra: Syka, ant kurios svarbiausias portas yra Hermopolis, esantis ant laivų kelio ant Egejszkų jurių; sala Paros, garsi savo baltu marmulu. Isz vulkanizskų salų svarbiausia yra sala Santorin; yra tai vulkanas, kurio vakarinė dalis likosi sugriauta ir jurių užlieta, vieton buvusio vulkano kratero arba gerklės pasidarė gili užtaka, kurioje tankiai buvo isz jurių dugno vulkanizski iszsiweržimai, prie jų iszkyła naujos salos, vienok jų daugumas vėl isznyksta.

Jonizskos salos traukiasi prie Otranto pertakos, taigi tarp Balkanų ir Apeninų pussalių. Jos labai vaisingos. Svarbiausia isz jų yra Korfu, didžiausia gi yra Cefalonija; isz čia iszgabena daugiausiai rožinų ir vyno. Zante wiena isz vaisingiausių ir gražiausių Europos salų.

Apeninu pussalis arba Italija.

Apeninizskas pussalis, kurį užima Italija, yra į vakarus nuo Balkanizsko, atsiskiria jis nuo kietžemio Europos ant linijos, tarp užtakų Genowos arba Genuos ir Venecijos, bet ir dalis į siaurius nuo tos linijos esanti, tverianti žemumą, priskaitome yra prie pussalio todėl, kad ir ji priguli prie Italijos, nors ta žemuma yra jau ne ant pussalio. Žemumą tą siaurinės Italijos dalies nuo siaurių ir nuo vakarų atskiria Alpių kalnai, nuo pietų gi Apeninų kalnai, į rytus labiausiai iszsiškecia, vien jos alkunę pereiną į siaurius nuo Adriatiko, siekia Trijesto užtakos; per jos widurį teka upė Po arba Padus.

Apeninų pussalis traukiasi paveiksle czebato nuo siaurvakarų pietrytų link, tarp Adriatizskų ir Tirrenizskų jurių, isz vienos pusės prisiartina prie Balkanų pussalio, isz kitos gi prie Afrikos kietžemio. Pussalis tas ant visos savo platumos, taigi nuo siaurių pietų link, beveik visur lygus, turi nuo vieno iki kitam szoniui apie 30 mylių. Ant viso to ploto krantai tikt iszsiwvingiawę, mažai turi gilesnių užtakų. Ant rytinio yra tikt wienas ir tai ne žnaimus pussalis Gorgano, pietuose gana gili Tarento užtaka, dalinanti pietinę pussalio dalį į du mažesnius: Apuliją rytuose ir Kalabriją vakaruose; pirmutinis, per Otranto pertaką, prisiartina prie Balkanų pussalio; antras gi Messinos pertakos, turinczios apie pusę mylios pločio, atidalytas nuo salos Sicilijos; nuo Afrikos gi Siciliją atidalina Sicilizska pertaka. Ant vakarinių krantų yra kelios žymesnės užtakos, kaip antai Salerno, Napoles; siaurinėj dalyj žymesnių užtakų nėra, bet užtai prie krantų yra teip wadinamos Toskanizskos salos, isz kurių svarbiausia yra sala Elba, pagarsėjusi tuom, kad čia buvo kaipio nelaisvis pasodytas garsus Prancuzų ciecorius, Napoleonas I; salos tos yra tarpe pussalio ir salų Sardinijos ir Korsikos.

Apeninų pussalis susideda isz dwiejų dalių: isz kontinentalizskos siaurinės žemumos ir isz kalnuoto tikro pussalio.

Kontinentalizska Lombardizska žemuma užima siaurinę Italijos dalį. Žemuma ta pasidarė isz Adriatizskų jurių užtakos, pakilus sausžemiui augstzyn nuo upių suneszų pieskų ir dumblo nuo Alpių ir Apeninų kalnų. Todėl žemuma ta lygi tiktai siaurinėj dalyj, tarp upių Adigės ir Brentos yra vulkanizsko paėjimo kalvos, kurios seniai, kada ta žemuma buvo jurių užlieta, tvėrė salas; yra čia teipogi akmenuotos kalvos gletczerų padirbtos, kas rodo, kad iszskilus žemumai isz jurių, ji buvo ledo uždengta, kadangi tuos akmenis čia ledas suneszė nuo Alpių kalnų.

Svarbiausia žemumos upė yra Po arba Padus, prasi-danti Alpių kalnuose, teka tarp Alpių ir Apeninų, į ją teka mažesnės upės prasidedancios lygiai Alpuose, kaip ir Apeninuose. Upės tekanczios isz tirpstanczių ledų Alpių kalnuose turi daugias wandens, gabena daugias dumblo, kurisai ir paczių upės Po lovi nustumė toliaus prie Apeninų. Mažesnės upės nuo kalnų teka tiesiog, stacziiai į Po, paralelizskai wiena prie kitos, bet prie ipluolimo nusisuka į rytus. Isz tokių upių svarbesnės: Ticino, Mincio. Sawistovi upė Adda ipluola į Adriatizskas jures teip kaip ir Po.

Už Lombardizskos žemumos į pietus traukiasi tikrasis Apeninizskas pussalis, jis yra kalnuotas, iszilgai viso pussalio traukiasi Apeninų kalnai, kurių virszunė Gran-Sasso yra ant 3000 metrų arba 9900 pėdų augszciaus jurių pavirsziaus. Kalnai tie prasideda prie Genowos užtakos, prie pietvakarinės užbaigos Alpių kalnų siauriuose, pasibaigia gi ant atsiszyrusio nuo didžiojo pussalio kito mažesnio, Kalabrijos pussaliu wadinamo: atžalas pertraukia siaura Messinos pertaka, bet ant salos Sicilijos kalnai vėl pasirodo. Apeninų kalnai bėga ne per patį pussalio widurį, bet galuose prisiartina prie Tirrenizskų jurių, ties widuriu, gi prie Adriatizskų. Isz tekanczių upių svarbiausios yra: Arno, tekanti per Toskanijos žemumą; per Rymo žemumą arba Kampaniją teka didžiausia Apeninų pussalio upė Tiber, per Napolės gi arba Neapoliaus žemumą upės Garigliano ir Volturno. Prie Adriatizskų jurių pakranczių žemuma labiausiai iszsiškecia tikt pussalio galuose, siaurini wienok dalis susilieja su Lombardizska žemuma; sawistovi gi yra tikt pietinėj pussalio dalyj Apulijos žemuma.

Iš Azėrų garsus yra isz sawo gražumo Alpių kalnų azerai: Lago Maggiore, Como ir Garda.

Klimatas Italijos yra sziltesnis negu ant Balkanų pussalio, kadangi nuo siaurių uždengia ją augszti Alpių kalnai, per kuriuos ne gal persigriebti szalti siauriniai wėjai. Siazurinėj wienok dalyj ir siaurritinėj klimatas szaltesnis, ant Lombardizskos žemumos buva wasaros lytus, pietinėj gi ir widurinėj pussalio dalyj jie pasitaiko žiemos laike. Siazurinėj dalyj žiemos laike pasitaiko szalciai, kadangi tasyk atszales oras nuo ledo ir sniego užklotų Alpių kalnų nusileidžia į žemumą ir čia pasilieka, kadangi ji apsiausta kalnais. Augmenys sziltesniu krasztu, kaip antai alvyų medžiai, apelsinai, auga tikt ant tikrojo Apeninų pussalio, taigi į pietus nuo Lombardizskos žemumos, ypacz gi pietrytinėj pussalio dalyj, ant vakarinio szono Apeninų kalnų. Klimatas Italijos yra wienas isz puikiasių Europoj, bet čia yra ne sveikos wietos, ypacz prie žemų pakranczių klampynių, kaip antai deltoj upės Po; vakarinėj dalyj yra teip wadinamos Pontizskos klampynės; tuose krasztuose siaucia drugiai. Seniaus wienok, Rymo viespatystės laikuose, klimatas buvo sveikesnis; dabar iszkirtus girias, upės umai užtvysta, užlieja didelius paupių žemumų plotas, ypacz tankiai užtvysta upė Tiber ir padaro prie sawo krantų ne sveikas klampynes. Paskutiniuose wienok laikuose lygiai randas, kaip privatizski žmonės pradėjo rupintiesi apie iszdziowinimą klampynių ir pataisymą klimato ne sveikų apskriczių, ant ko geriausiai tinka atgabenti isz Australijos medžiai eucalyptais wadinami, jie pasodyti ant klampynių, greiciausiai jas iszdziowina, nesveiki krasztai, kur tuos medžius pasodino, pastojo sveikais.

(Toliaus bus)

A detailed black and white illustration of the L. L. L. building, a multi-story brick structure with a prominent corner entrance and a large flag flying from the roof. The building features ornate architectural details and a sign that reads "L. L. L." on the corner. The illustration is signed "J. H. H. 1904" in the bottom right corner.

“Lietuva” kasztuoja ant metų tik \$2. Kas abu de

liarus užsimoka iš wirszaus, gauna puikę knigele, wertės 50c.,
dowanų. Kas užsimoka \$1, gauna knigele už 25c. Knigele gali

gesnę per 50c. o prisiūsime dykai.

“Lietuva” yra labiausiai išsiskatinus po visą Ame-

“Lietuvos” spaustuvē spausdina visokias knygas

gliszka. Darba padaro gražiai, greitai ir pigiai, nes sawo locname name turi kuopuikiausiai įrengta wisą spaustuwę.

"Lietuvos" Redakcija parduoda szifikortes ant geriausių laių, siunczia pinigų į Lietuvą ir wisas dalis swieto. Pinigai per mus isziusti greiciausiai suwaiszczioja kain isz wisu

kitų agentų. Mēs teipgi parduodame lotus ir namus aplink lietuviskā bažnyciā ir atliekame wisokius lietuvių reikalus gerai, greitai ir teisingai.

"Lietuvos" Redakcijoj talpinasi Stacija Chica-
gos Paczto po wardu:

Sub-Station No. 60.

wisoki slunthimai: knygos, fotografijos ir tt.; parsi-
duoda markės, postal-kortės, kopertai ir tt. Klek-
wienas kas reikalaujate money orderio, arba norite
gaut pinigų už prislusta jums money orderį, atei-

Rasiant į mus su bent koku reikalu, arba pinigų prisiu-
cziant, wisada uždėkite szitokį adresą:

A. Olszewski,
Sub-Station No. 60, CHICAGO, ILL.
Pinigus siuskite registruotose gramotose arba per "money order", tai nie-

prisiųskite mums: sunciant "money order", gromatą registruoti nereikia, prisiųskite prastoje gromatoje, nes ant jo nieks, be mus, pinigų iš paczte ne-
išims.

Ofisas "Lietuvos" esti kasdien atidarytas nuo 1tos valandos ryto iki 9 wa-
karo, o nedėliomis nuo 12tos vidurdienio iki 6 vakaro. Chicaigiečiai turinti
kokius reikalus, teiksies atsilankyti mūsųose valandose.

Europečiai gali gauti "Lietuvą" Prusuose, Tilžėje pas Jurg. Lapiną už \$2,00 arba 4 rublius ant metų.

Lietuviška Aptieka

LIBBOWISZKA Appleton.
257 Hanover St., Boston, Mass.

**Aptiekoje wisada galima rast DAKTARA, kurs duoda ligoniams
rodas dykal.**

257 TEMYK GELTONA PARWA MUS APTIEKOS 257

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.


 Powszechna Wytwórnia
Krajowa

dos už rupeštinga, teisinga ir artistiską išdirbimą.

KARUNO. SZARPU. *

KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZAL-
KINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu uz garbē preikszti guodotiniems Kunjgams ir guodotin. Draugystēms, kad asz dirbu wi-
sus augszorziāus paminētus daigt-
tus Pigiāusē. Tēisjngāusē

ir Geriausei, kas per 30 metų užsilmdama išsdirbtamais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

W. SLOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.